Ympäristövaliokunta

Torstai 9.10.2025 klo 10.00—11.30

Läsnä
varapuheenjohtaja Pinja Perholehto sd
jäsen Pauli Aalto-Setälä kok
jäsen Marko Asell sd
jäsen Noora Fagerström kok
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Petri Huru ps
jäsen Christoffer Ingo r (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
jäsen Vesa Kallio kesk
jäsen Mai Kivelä vas
jäsen Hanna Kosonen kesk
jäsen Johan Kvarnström sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Merja Rasinkangas ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10) (11 osittain)
jäsen Sara Seppänen ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
varajäsen Janne Jukkola kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9) (10 osittain)
varajäsen Marko Kilpi kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7) (8 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Marja Ekroos
valiokuntaneuvos Susanna Paakkola

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 15 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston selonteko sisäisestä turvallisuudesta
Valtioneuvoston selonteko VNS 6/2025 vp

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisen lausunnon antamista varten hallintovaliokunnalle. Määräaika: 5.11.2025.

Valiokunta päätti, ettei asian johdosta ryhdytä toimenpiteisiin.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

Valmis
5.0

4. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026 ja asetuksen 2025/202 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta

Valtioneuvoston E-selvitys E 70/2025 vp

Liiteasiakirja Komission ehdotus eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistami
Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien Itämerellä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien vahvistamisesta vuodeksi 2026 ja asetuksen 2025/202 muuttamisesta tiettyjen muilla vesillä sovellettavien kalastusmahdollisuuksien osalta A 4
Eriävä mielipide E 70_2025 vp_eriävä mielipide_vas.pdf B 4

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tapahtui seuraavaa:

Päätettiin muuttaa 4. kappaleen loppuosa kuulumaan seuraavasti: "Tavoitteena on myös, että jäsenvaltiot sitoutuvat olemaan siirtämättä vuoden 2025 lohikiintiöiden käyttämättömiä osia vuodelle 2026. Käytännössä siten 10 prosentin käyttämätöntä osuutta Suomen vuoden 2025 kiintiöstä ei siirrettäisi entiseen tapaan suurentamaan vuoden 2026 kiintiötä. Valiokunta pitää myös valtioneuvoston tavoin tärkeänä, että mahdollisimman suuri harkintavara päättää siirtojen vastaan ottamisesta muilta jäsenvaltioilta säilyy, jotta voidaan kansallisesti ottaa ICES:n tieteellistä neuvoa ja komission ehdotusta paremmin huomioon lohikantojen tilan ja lohen nousun jokiin kaikissa tilanteissa ja erityisesti lohen nousua jokiin koskevan viimeisimmän tiedon perusteella, myös harkittaessa vuoden 2025 käyttämättömän osuuden siirtämistä vuoden 2026 kiintiöön."

Ed. Kivelä esitti, että ei voi yhtyä valtioneuvoston kantaan, vaan lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: vas.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026

Hallituksen esitys HE 99/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle valtion talousarvioksi vuodelle 2026 A 5
Eriävä mielipide HE 99_2025 vp_eriävä mielipide 1_kesk.pdf B 5
Eriävä mielipide HE 99_2025 vp_eriävä mielipide 2_sd.pdf C 5
Eriävä mielipide HE 99_2025 vp_eriävä mielipide 3_vas.pdf D 5

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen muutettuna.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä tapahtui seuraavaa:

Päätettiin poistaa 5. kappaleen kolmanneksi viimeisen virkkeen lopusta: "mutta hitaasti".

Päätettiin poistaa 7. kappaleen viimeisen virkkeen loppu: ", mutta 2020-luvun alun määriin ei kuitenkaan ole paluuta."

Päätettiin muuttaa 10. kappaleen toisessa virkkeessä: "aikaisemmin pyritty käyttämään" muotoon "pyritään käyttämään". Päätettiin lisätä kolmanneksi viimeiseen virkkeeseen alkaen (Asuntopolitiikan polarisaatio...) sanat ”pitkällä tähtäimellä” sekä toiseksi viimeiseen virkkeeseen lisättiin täsmennys ”käytettävissä olevien” (tuotantotukien).

Päätettiin poistaa 11. kappaleen ensimmäisestä virkkeestä teksti: "laskevasta trendistä huolimatta kuitenkin".

Päätettiin lisätä 13. kappaleen 2. viimeisen virkkeen loppuun: ", joka on merkittävästi enemmän kuin vuonna 2025."

Päätettiin poistaa 18. kappaleen keskellä oleva lause: "Nykyisellä ohjelman resurssitasolla Helmi-ohjelman tavoitteiden edistyminen on hidastunut, eikä valtioneuvoston periaatepäätöksen mukaista tavoitetasoa saavuteta vuoteen 2030 mennessä."

Päätettiin poistaa 21. kappaleen toiseksi viimeinen virke: "Valiokunta toteaa, että tämänhetkisen tiedon mukaan ennallistamisen toimeenpanoon ei ole tulossa erillistä EU-rahoitusta, joten toimeenpano edellyttänee olemassa olevien politiikkaohjelmien (kuten Helmi ja Metso) rahoituksen kasvattamista tulevina vuosina. Rahoitustarpeet kuitenkin täsmentyvät ennallistamissuunnitelman valmistelun myötä."

Ed. Kallio esitti, että ei voi yhtyä valiokunnan kantaan, vaan lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Äänestettäessä ehdotuksesta, jota ed. Kosonen kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 8—2 (5 tyhjää).

Ed. Heinäluoma esitti, että ei voi yhtyä valiokunnan kantaan, vaan lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Äänestettäessä ehdotuksesta, jota ed. Kvarnström kannatti, lausuntoluonnos voitti äänin 8—4 (3 tyhjää).

Ed. Kivelä esitti, että ei voi yhtyä valtioneuvoston kantaan, vaan lausuntoluonnos saisi eriävästä mielipiteestä ilmenevän sisällön. Esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Lausuntoon jätettiin eriävä mielipide: 1. kesk, 2. sd ja 3. vas.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

6. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi merten biologisen monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla (BBNJ-direktiivi)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 28/2025 vp

Valiokunnan lausuntoluonnos Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi merten biologisen monimuotoisuuden suojelusta ja kestävästä käytöstä kansallisen lainkäyttövallan ulkopuolisilla alueilla (BBNJ-direktiivi) A 6

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Sihteeri esitteli lausuntoluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi lausuntoluonnoksen sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

7. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Euroopan unionin neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle: Eurooppalainen valtamerisopimus (Ocean Pact)

Valtioneuvoston E-selvitys E 74/2025 vp

Liiteasiakirja Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, Euroopan unionin neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alu

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

Esiteltiin kannanottoluonnos.

Valiokunta hyväksyi kannanoton: Valiokunta yhtyen valtioneuvoston kantaan pitää meripaketin holistista ja horisontaalista, kaikki EU:n merialueet ja merelliset politiikkalohkot kattavaa lähestymistapaa edistysaskeleena. Tiedonannossa nostetaan esiin Itämeri kiireellisenä painopistealueena ja arktinen alue, erityisesti Pohjoinen jäämeri, maailmanlaajuisesti tärkeänä ilmaston ja merten biologisen monimuotoisuuden sekä turvallisuuden ja yhteyksien kannalta. Valiokunta korostaa valtioneuvoston tavoin sen merkitystä, että meripaketilla on selkeä ympäristöpainotus. Merentutkimuksen, merialuesuunnittelun ja maalta-merelle -lähestymistavan avulla voidaan lisätä merialueiden kestävää käyttöä koskevien politiikkatoimien vaikuttavuutta.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi valtion asuntorahastosta annetun lain kumoamisesta ja valtion tukeman asuntotuotannon takausmaksuja koskevaksi lainsäädännöksi

Hallituksen esitys HE 135/2025 vp

Asiantuntijasuunnitelma HE 135_2025 vp asiantuntijasuunnitelma_päivitetty.pdf A 8

Ennakkokäsittely

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

9. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen, kosmeettisista valmisteista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen sekä EU-lannoitevalmisteiden asettamista saataville markkinoilla koskevien sääntöjen vahvistamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen muuttamiseksi kemikaaleja koskevien tiettyjen vaatimusten ja menettelyjen yksinkertaistamiseksi (Omnibus VI -asetus) sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Euroopan parlamentin ja neuvoston aineiden ja seosten luokituksesta, merkinnöistä ja pakkaamisesta annetun asetuksen muuttamiseksi annetun asetuksen muuttamisesta (Stop-the-Clock-asetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 43/2025 vp

Asiantuntijasuunnitelma U 43_2025 vp asiantuntijasuunnitelma.pdf A 9

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan lausunnon antamista varten. Lausunto on annettava suurelle valiokunnalle.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

10. Valtioneuvoston selvitys: Komission tiedonanto luontohyvityksiä koskevasta etenemissuunnitelmasta

Valtioneuvoston E-selvitys E 80/2025 vp

Liiteasiakirja E-kirje luontohyvitystiekartta
Asiantuntijasuunnitelma E 80_2025 vp asiantuntijasuunnitelma_päivitetty.pdf A 10

Asia on saapunut ympäristövaliokuntaan mahdollisia toimenpiteitä varten.

Valiokunta hyväksyi asiantuntijasuunnitelman.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

11. Valtioneuvoston ilmastovuosikertomus 2025

Kertomus K 16/2025 vp

Valiokunnan lausunto LiVL 14/2025 vp
Valiokunnan lausunto MmVL 24/2025 vp
Valiokunnan lausunto TaVL 32/2025 vp

Valiokunta kävi epävirallista keskustelua asiasta.

12. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

13. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous perjantaina 10.10.2025 klo 9.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Ekroos